

**MINISTARSTVO RADA,
MIROVINSKOGA SUSTAVA,
OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE**

**Analiza prikupljenih podataka o radu
agencija za privremeno zapošljavanje**

**Izvješće o
agencijskom
radu za 2022.**

ZAGREB

OŽUJAK 2023.

UVOD

Zakonom o radu (Narodne novine, broj 93/14, 127/17, 98/19 i 151/22) uređen je, između ostalog, oblik fleksibilnog zapošljavanja i rada putem agencije za privremeno zapošljavanje.

Privremenim zapošljavanjem putem agencija, kao jednim od atipičnih oblika zapošljavanja, omogućeno je da agencija kao poslodavac ustupa radnika drugom poslodavcu kao korisniku za privremeno obavljanje poslova. Institut rada putem agencija za privremeno zapošljavanje usklađen je sa Direktivom 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5. 12. 2008.).

Praćenje zakonskog instituta privremenog zapošljavanja putem agencija omogućeno je na temelju zakonske odredbe o dostavljanju statističkih podataka o agencijama za privremeno zapošljavanje.

Iako je privremeno zapošljavanje u Republici Hrvatskoj uređeno još 2003. godine, tek se zadnjih godina ustupanje radnika drugom poslodavcu, odnosno korisniku, intenzivnije koristi kao odgovor na rastuću potrebu fleksibilizacije radnih odnosa.

Izvješće o agencijskom radu za 2022. peto je u nizu izvješće o radu putem agencija za privremeno zapošljavanje, a koje se donosi temeljem Pravilnika o sadržaju, načinu i roku dostave statističkih podataka o privremenom obavljanju poslova (Narodne novine, 98/18, dalje: Pravilnik) s ciljem praćenja kretanja na tržištu rada.

Pravilnikom je određeno da agencije Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava obitelji i socijalne politike (dalje: Ministarstvo) dostavljaju podatke u elektroničkom obliku, a Ministarstvo zatim iste analitički obrađuje i objavljuje izvješće.

Elektroničkom dostavom omogućeno je poslodavcima da na jednostavan i brz način ispune svoje obveze, a bazu podataka mogu uređivati i dopunjavati tijekom cijele godine, s time da najkasnije do 31. siječnja tekuće godine moraju biti uneseni svi podaci za prethodnu godinu.

Prikupljanje, obrada i korištenje podataka, provodi se u skladu s posebnim propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i propisima koji uređuju povjerljivost poslovnih podataka.

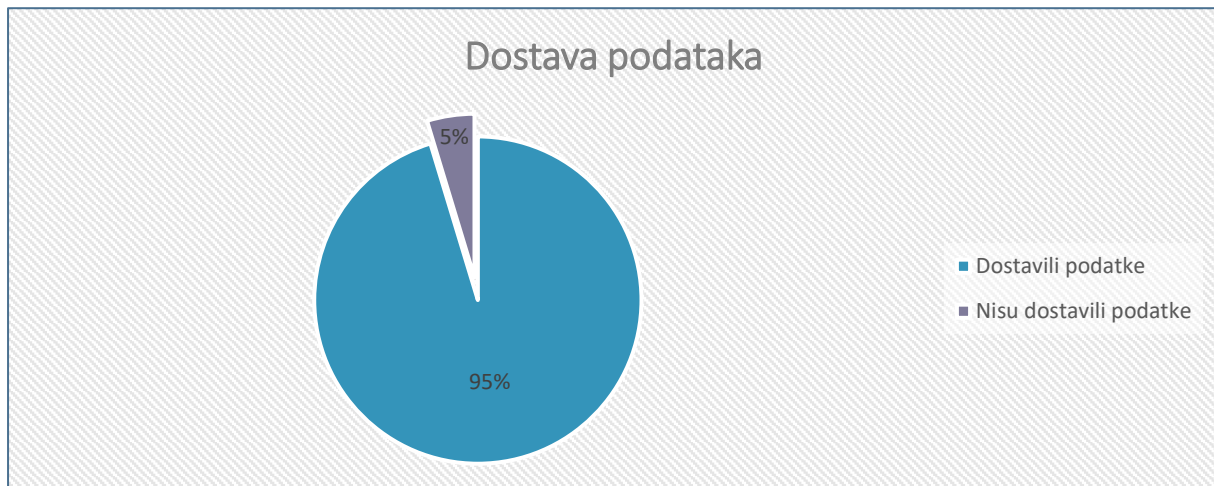
Godišnja izvješća se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva kako bi se omogućio pristup zainteresiranoj i stručnoj javnosti.

Izvješće za 2022. prati strukturu izvješća za prethodne godine, a radi omogućavanja lakše usporedivosti podataka i praćenja trendova razvoja ovog instituta. Dodatno, ovo izvješće obuhvaća i podatke o novim zapaženim pojavama na tržištu agencijskog rada, a važniji podaci uspoređeni su i s izvješćem iz prethodnih godina.

IZVJEŠĆE O AGENCIJSKOM RADU ZA 2022.

1. Dostava podataka

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine u aplikaciji - Privremeno zapošljavanje (dalje: aplikacija PZ) Ministarstva nalazilo se evidentirano **448** agencija za privremeno zapošljavanje. Za razliku od prijašnjih godina, ove godine je čak 95% agencija ispunilo svoju zakonsku obvezu dostave podataka o ustupljenim radnicima, odnosno podatke je dostavilo **427** agencija za privremeno zapošljavanje. (Slika 1.)

Slika 1. Dostava podataka

Podatke o agencijama koje ne ispune obvezu dostavljanja propisanih podataka o svom radu Ministarstvo redovno dostavlja Državnom inspektoratu Republike Hrvatske kao tijelu državne uprave nadležnom za poslove inspekcije rada radi provođenja inspekcijskog nadzora.

Prema dostavljenim podacima izvršena je njihova analiza koju donosimo u nastavku.

Broj agencija za privremeno zapošljavanje koji se evidentiraju u aplikaciji PZ je u stalnom porastu. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje upis u evidenciju Ministarstva zatražila je **161 nova agencija**.

Usporedbe radi, u 2021. bilo je evidentirano 292 agencije, u 2020. bilo je 311 agencija, u 2019. imali smo evidentirano 255 agencija te u 2018. u aplikaciji PZ nalazilo se evidentirano 187 agencija za privremeno zapošljavanje, a što upućuje na trend porasta potražnje za ovim fleksibilnim oblikom zapošljavanja radnika na današnjem tržištu rada.

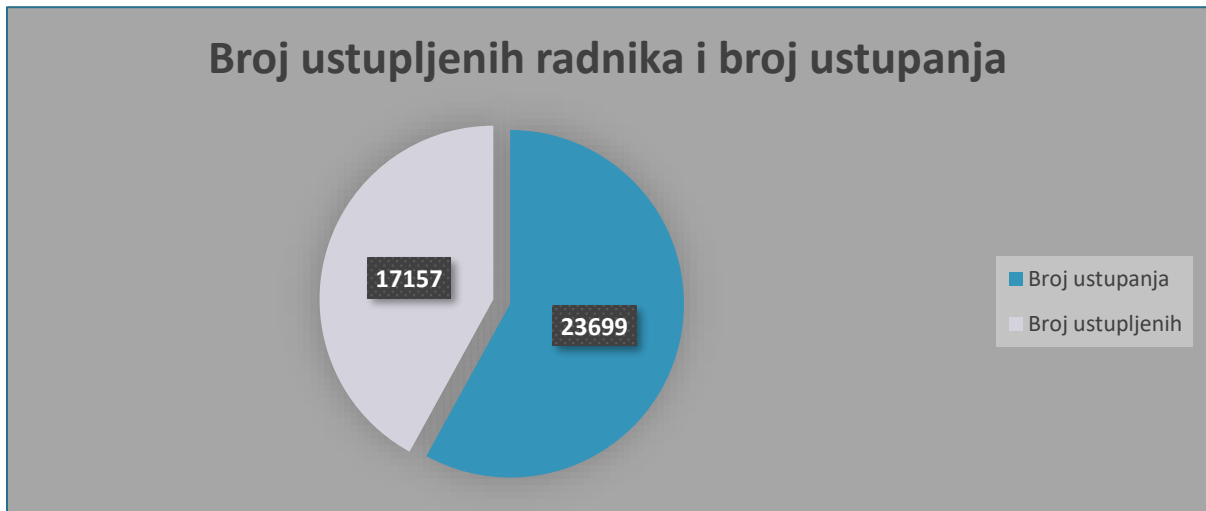
Porast broja agencija za privremeno zapošljavanje prati i porast broja agencija koji u skladu s propisanom zakonskom obvezom na vrijeme dostavljaju statističke podatke o obavljanju poslova privremenog zapošljavanja, što pozitivno utječe na kvalitetu izrade godišnjih izvješća o agencijskom radu.

Broj agencija za privremeno zapošljavanje je promjenjiv s obzirom da se agencije tijekom godine brišu iz sudskog ili obrtnog registra, a određeni broj agencija tijekom godine mijenja poslovnu djelatnost.

Od ukupnog broja agencija za privremeno zapošljavanje koje su dostavile podatke, 261 agencija nije imala evidentiranih ustupanje radnika tijekom 2022.

2. Ukupan broj radnika i ukupan broj ustupanja

Prema dostavljenim podacima za 2022., broj radnika koji je bio zaposlen putem agencija za privremeno zapošljavanje je **17157**, dok je ukupan broj ustupanja iznosio **23699**. (Slika 2.)

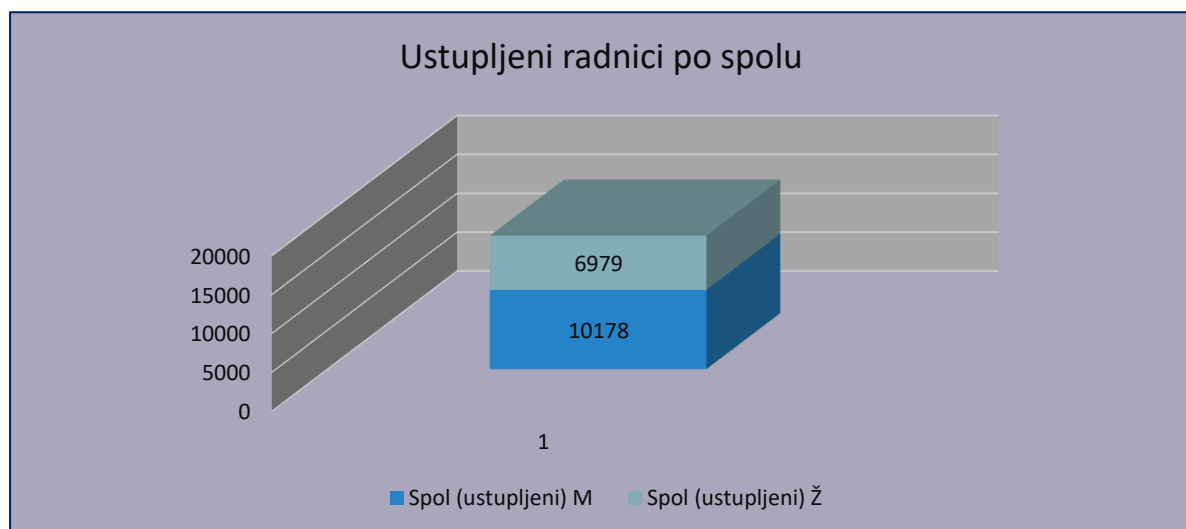
Slika 2. Broj ustupljenih radnika i broj ustupanja

U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem radi se o porastu i u dijelu podataka o ustupljenim radnicima i u dijelu podataka o broju ustupanja, s obzirom da je tijekom 2021. broj ustupljenih radnika bio 13081, dok je broj ustupanja iznosio 18966, što predstavlja povećanje broja ustupljenih radnika za nešto više od 31%, odnosno povećanje ukupnog broja ustupanja za gotovo 25%.

U zadnjih pet godina, najveći broj ustupljenih radnika i ustupanja zabilježen je u predpandemijskoj 2019., kada je broj ustupljenih radnika iznosi 25919, dok je broj ustupanja iznosio 46693.

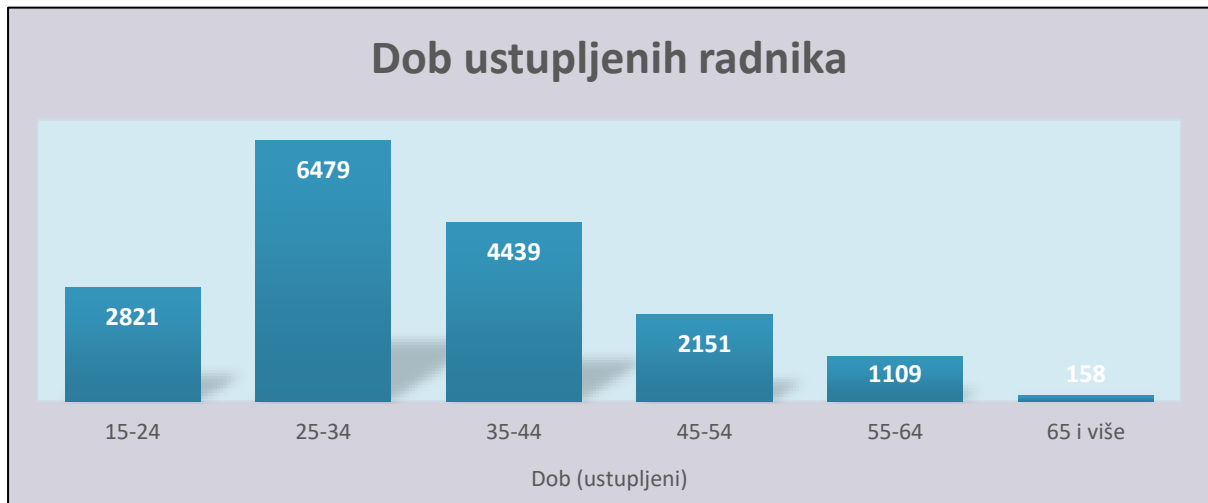
3. Broj radnika prema spolu i dobi

U grafičkoj formi (Slika 3.a) prikazan je ukupan broj ustupljenih radnika iskazan po spolu.

Slika 3.a Ustupljeni radnici po spolu

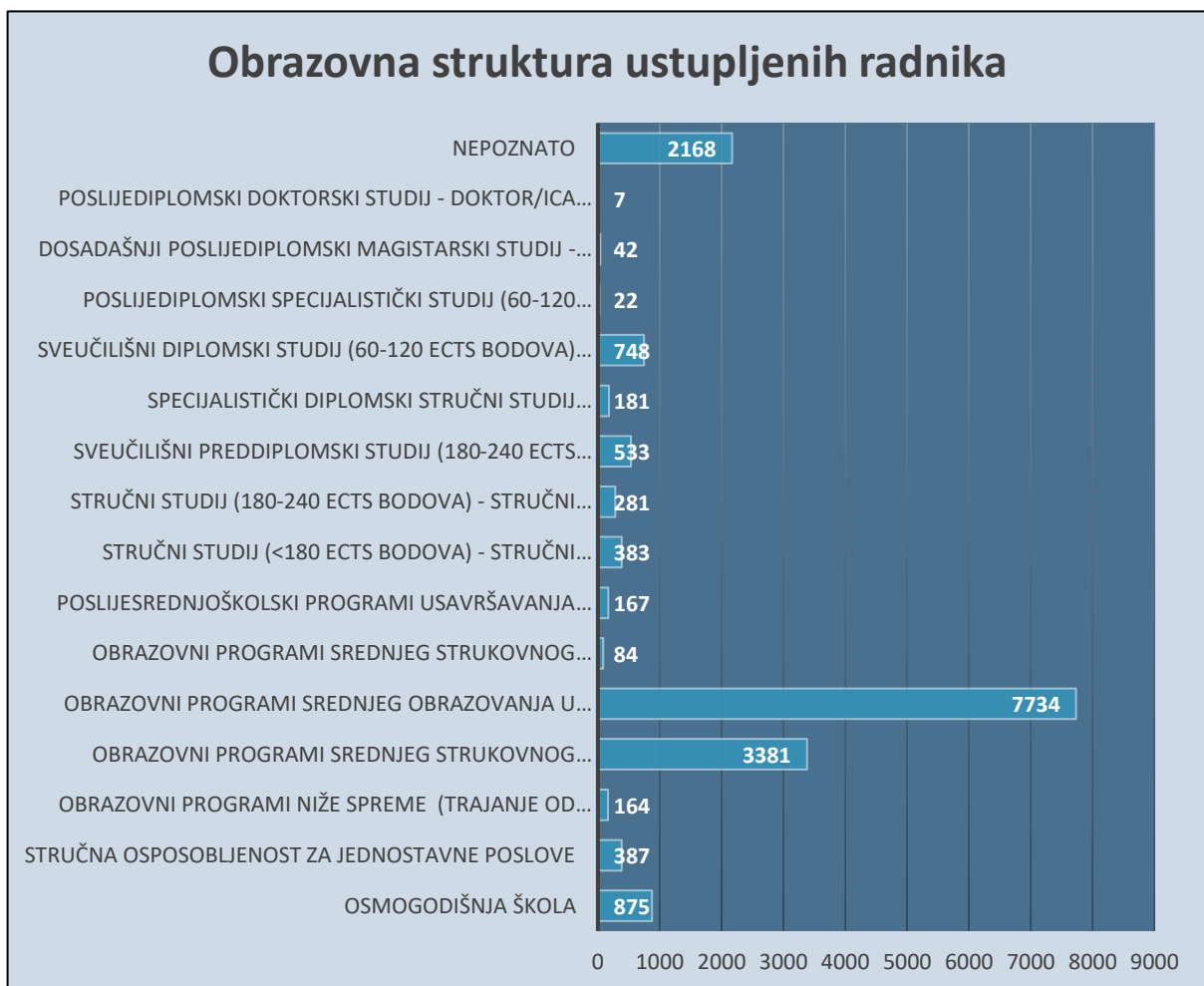
U grafičkoj formi (Slika 3.b) prikazan je ukupan broj ustupljenih radnika iskazan po dobi.

Slika 3.b Dob ustupljenih radnika

U odnosu na dob, najveći broj ustupljenih radnika kao i ranije bilježi se u dobi između 25. i 34. godine, dok je očekivano najmanje radnika koji se ustupaju u dobi od 65. godina i više.

4. Obrazovna struktura radnika

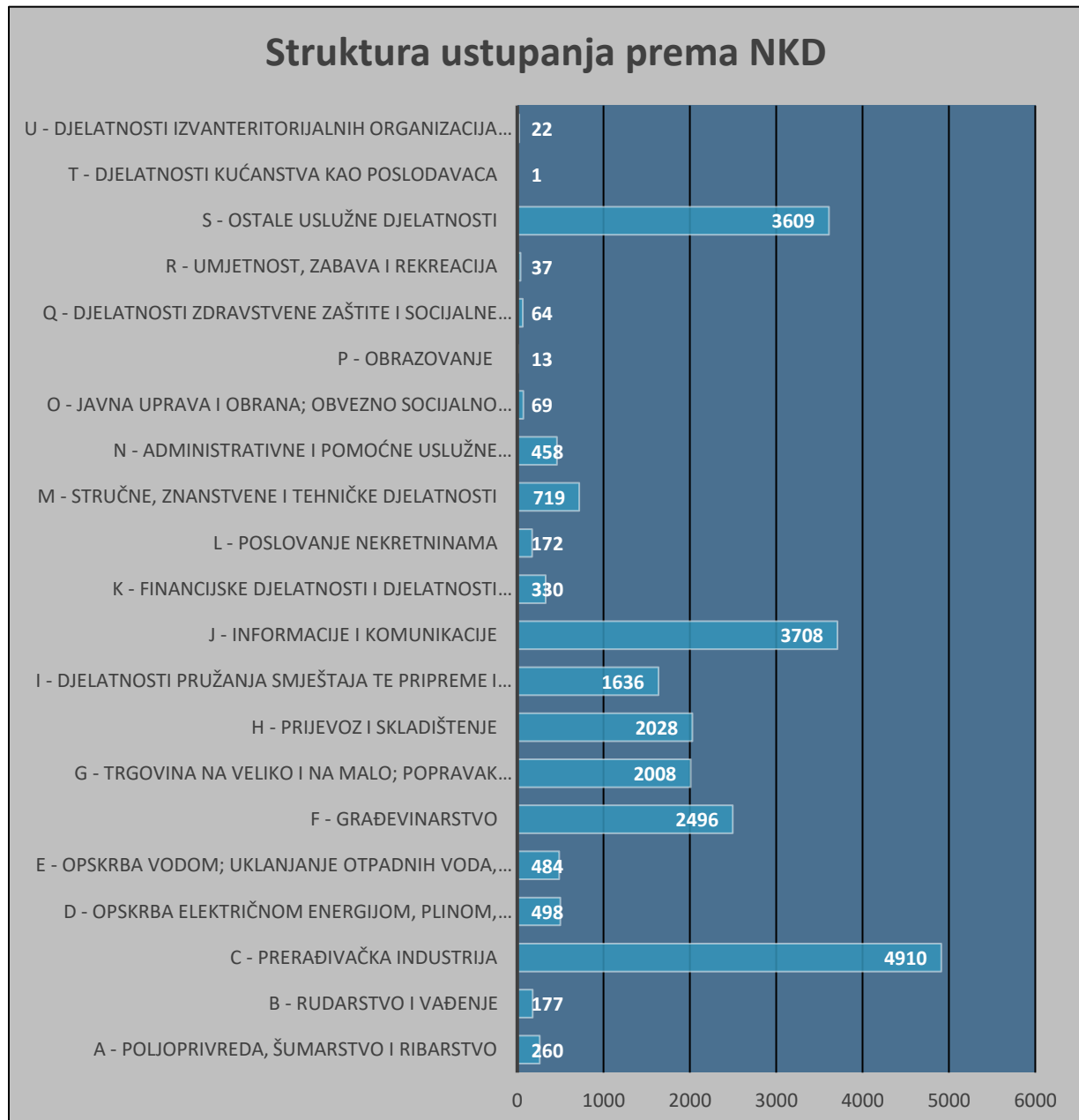

Slika 4. Prikaz obrazovne strukture ustupljenih radnika

Pregled obrazovne strukture ustupljenih radnika upućuje na podatak da najveći broj radnika ima završenu četverogodišnju srednju školu u gimnazijama, strukovnim ili umjetničkim školama u trajanju od četiri godine, dok je najmanje ustupano sveučilišnih specijalista i doktora znanosti. Također, iz grafikona proizlazi kako agencijama za privremeno zapošljavanje nije poznata razina obrazovanja velikog broja radnika koje ustupaju. (Slika 4.)

5. Struktura ustupanja prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

Najveći broj korisnika usluga agencija za privremeno zapošljavanje tijekom 2022. dolazio je iz djelatnosti prerađivačke industrije, informacijske i komunikacijske djelatnosti, uslužnih djelatnosti, građevinarstva, trgovine te djelatnosti prijevoza i skladištenja. (Slika 5.)

Slika 5. Prikaz broja ustupanja prema NKD

6. Struktura ustupljenih radnika prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja

Najveći broj radnika koji su ustupani tijekom 2022. evidentira se u jednostavnim zanimanjima u proizvodnji, čišćenju, telefonskim uslugama, skladištenju, prodaji, administrativnim poslovima i komercijali.

U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljima bilježimo da vrste zanimanja ustupljenih radnika u 2022. nisu u bitnome promijenjene.

U tabličnom prikazu nalaze se podaci o najčešće ustupanim radnicima u 2022., prema 65 najzastupljenijih NKZ vrsta. (Slika 6.)

Red.br.	NKZ	Ustupanja 2022.
1	radnik na proizvodnoj liniji	1640
2	čistačica	1512
3	telefonist	1351
4	skladištar	1067
5	službenik prodaje	898
6	administrativni službenik	613
7	komercijalist	602
8	prodavač	596
9	sobarica	595
10	tesar	533
11	bravar	423
12	trgovački radnik	410
13	konobar	382
14	zavarivač	368
15	pekar	368
16	transportni radnik	354
17	pomoćni skladištar	333
18	kožarski radnik	328
19	radnik visokogradnje	325
20	radnik na razvrstavanju otpada	325
21	krojitelj krzna i kože	322
22	službenik za informacije	321
23	pomoćni kuhar	292
24	kuhar	291
25	skladišni radnik	269
26	radnik niskogradnje	233
27	tehničar za telekomunikacije	224
28	zidar	197
29	tehničar/telekom/uređaji i mreže	194
30	prodavač telefonom	190
31	zapovjednik broda	188
32	prvi časnik palube	182
33	mornar	182
34	administrator obrade podataka	171

35	informatički stručnjak	169
36	pomoćni vodoinstalater	169
37	savjetnik za promotivne metode	157
38	Operator sustava na računalnom sustavu	156
39	trgovac	153
40	radnik u zdravstvenoj ustanovi	149
41	upravitelj stroja	148
42	tehnolog pakiranja	146
43	vozač teretnog vozila	146
44	armirač	143
45	elektrotehničar	138
46	elektroinstalater	136
47	drugi časnik palube	131
48	trgovački putnik	129
49	poslužitelj/proizvodnja šećera	121
50	monter metalnih konstrukcija	120
51	monter građevinskih elemenata	109
52	elektromonter	105
53	instalater grijanja i klimatizacije	104
54	pomoćni monter strojeva	104
55	dokumentalist	101
56	blagajnik	99
57	laboratorijski radnik	99
58	pomoćni konobar	98
59	ručni pakirer	98
60	poljoprivredni radnik	95
61	klinaš	91
62	treći časnik palube	90
63	planer proizvodnje	89
64	prvi časnik stroja	88
65	kuhinjski radnik	83

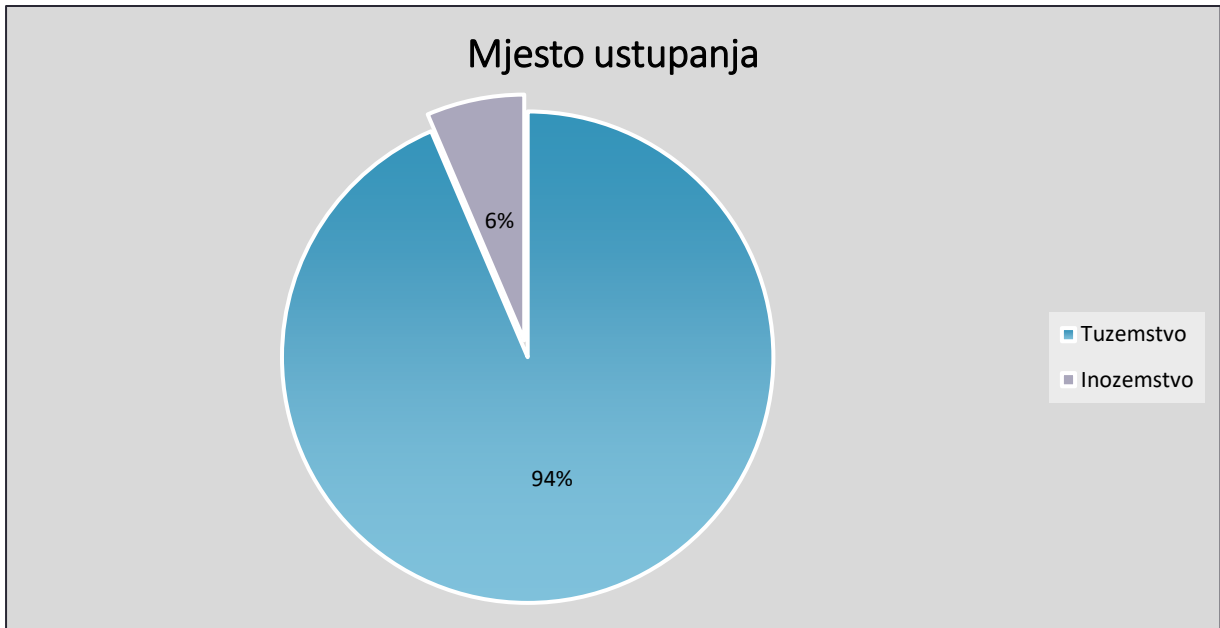
Slika 6. Tablični prikaz najzastupljenijih ustupanja prema zanimanju

6. Mjesto ustupanja

Prema mjestu ustupanja korisnicima, neznatan broj radnika ustupa se korisnicima u inozemstvo. Od ukupnog broja od **23699** izvršenih ustupanja u 2022., njih **1523** bilo je u inozemstvo. (Slika 7.)

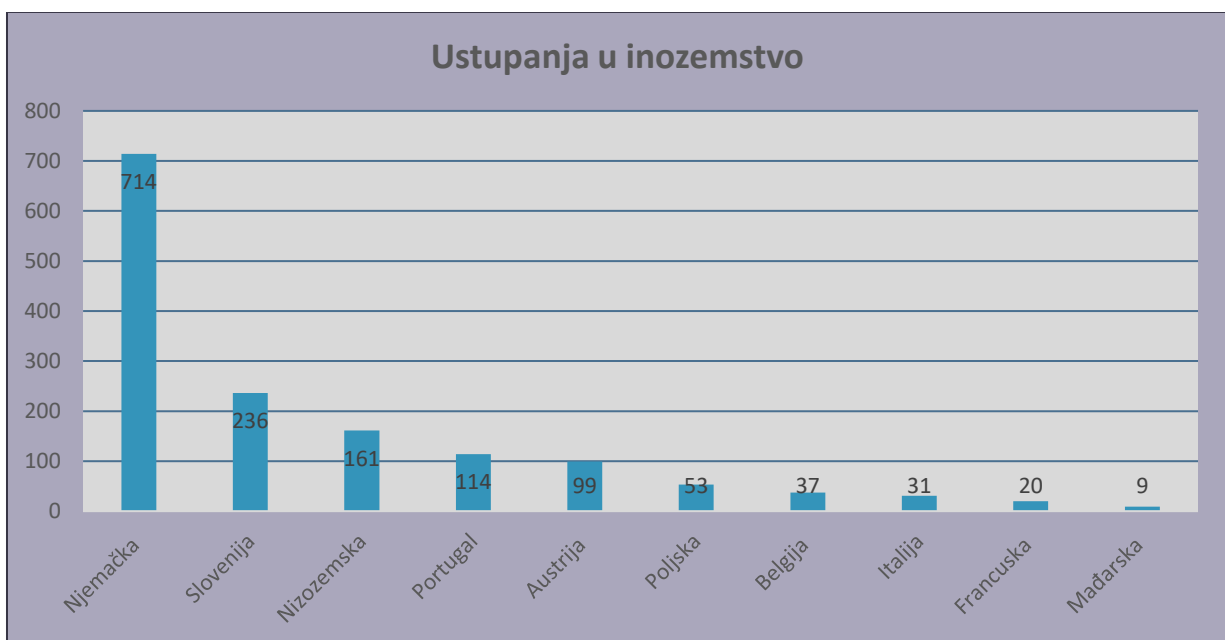
Za usporedbu, 2021. broj ustupanja u inozemstvo bio je 1065. I dalje je pretežiti broj ustupanja (**22176**) u 2022. izvršen na području Republike Hrvatske, s time da i tuzemna i inozemna ustupanja bilježe rast u odnosu na 2021., kada je unutar Hrvatske zabilježeno 17525 ustupanja.

Slika 7. Odnos broja ustupanja u inozemstvo i tuzemstvo.

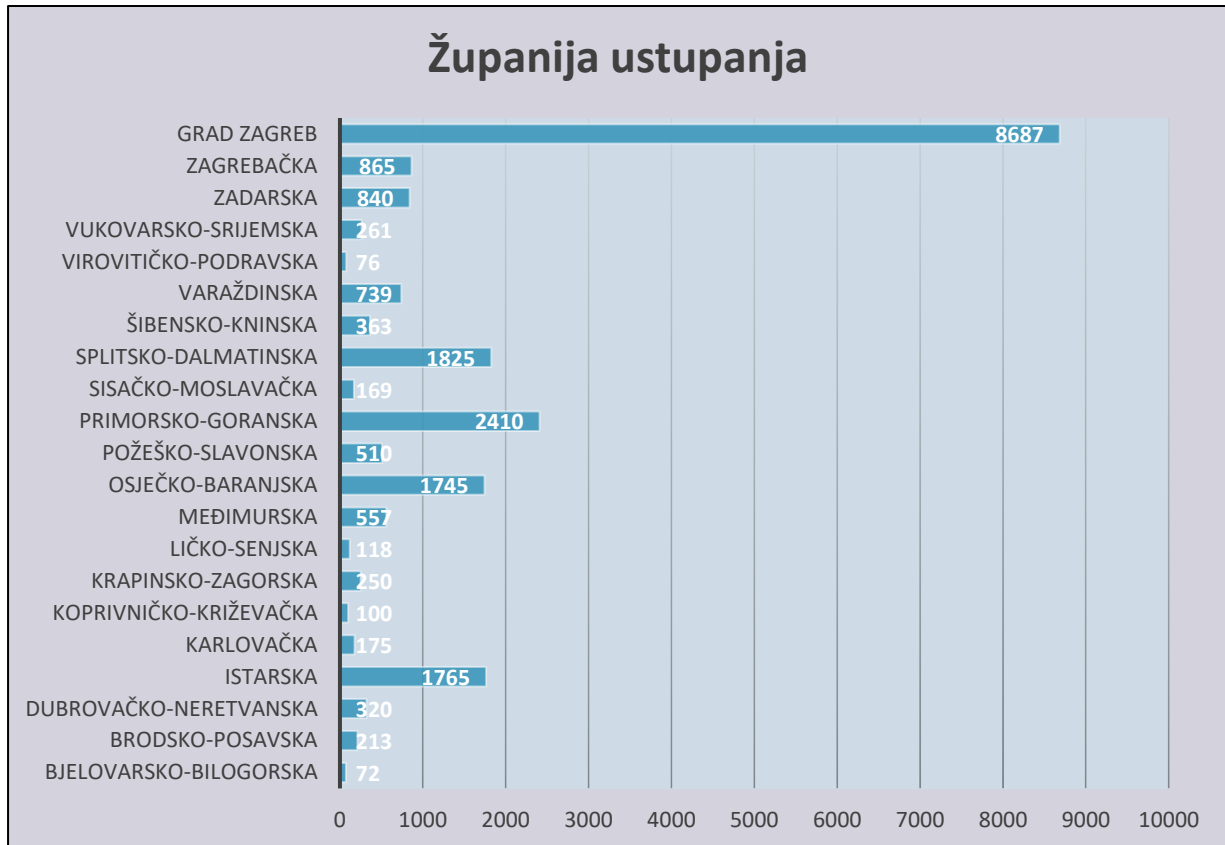
U nastavku se daje prikaz podataka o broju ustupanja u 15 država u koje su najčešće vršena ustupanja. (Slika 8.)

Slika 8. Ustupanja u inozemstvo po državama

U ukupnom broju ustupanja u inozemstvo na prvom mjestu je Njemačka, kao i u odnosu na prošlogodišnje izvještaje. Na drugom mjestu je Slovenija, a na trećem Nizozemska.

Od ukupnog broja ustupanja u Republici Hrvatskoj najveći broj ustupanja izvršen je u Gradu Zagrebu, zatim u Primorsko-goranskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Osječko-baranjskoj te Istarskoj županiji. Najmanji broj ustupanja radnika bilježi se u Bjelovarsko-bilogorskoj i Virovitičko-podravskoj županiji. (Slika 9.)

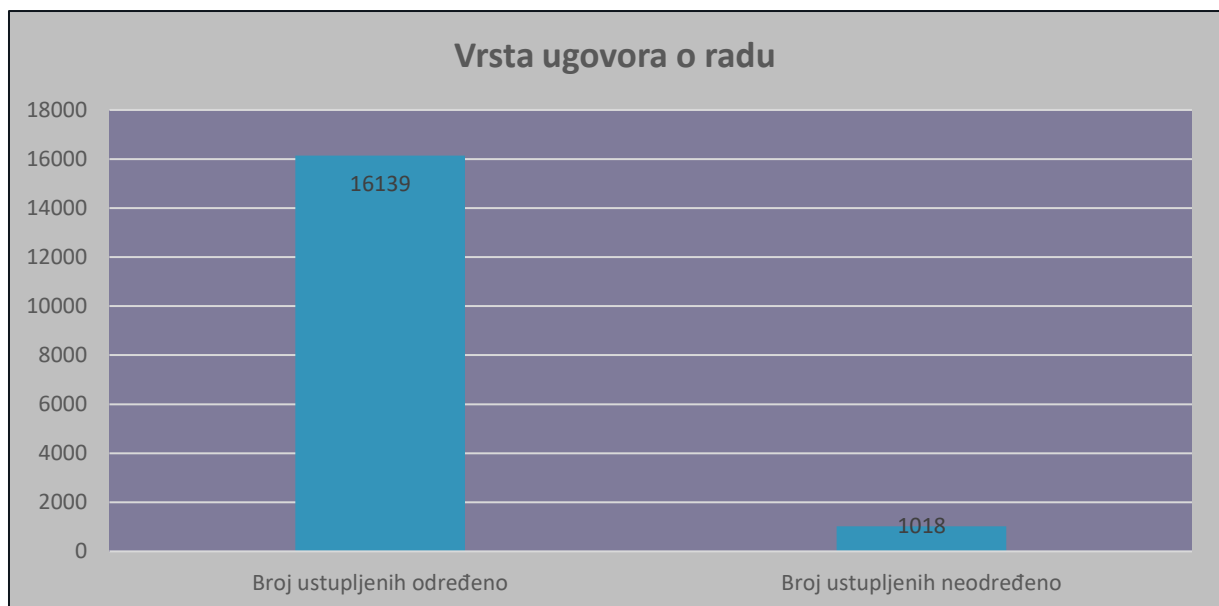

Slika 9. Ustupanja izvršena u Republici Hrvatskoj - prikaz prema županijama

7. Vrsta i trajanje ugovora o radu ustupljenih radnika

Agencije za privremeno zapošljavanje u pravilu zapošljavaju radnike na određeno vrijeme, što proizlazi iz dolje prikazanog grafikona. (Slika 10.)

Od ukupnog broja od **17157** sklopljenih ugovora o radu, u promatranom razdoblju njih **16139** sklopljeno je na određeno vrijeme, dok je **1018** ugovora sklopljeno na neodređeno vrijeme, što je blagi porast u odnosu na 2021. kada je **844** ugovora sklopljeno na neodređeno vrijeme.

Slika 10. Vrste ugovora o radu

U odnosu na trajanje pojedinih ugovora o radu ustupljenih radnika iz niže prikazane tablice proizlazi da agencije najveći broj radnika zapošljava na ugovore o radu u trajanju do 3 mjeseca.

Prosječno trajanje svih ugovora o radu ustupljenih radnika je 6 mjeseci i 19 dana. (Slika 11)

Trajanje ugovora (ustupljeni)						
do 3 mj	3-6 mj.	6-12 mj.	Više od 12 mj.	Prosječno trajanje ugovora (G/M/D)	Broj ugovora koji su jednaki trajanju ustupanja	Broj ugovora koji su dulji od trajanja ustupanja
5166	4024	4051	3916	0/6/19	14869	2288

Slika 11. Tablični prikaz trajanja ugovora o radu

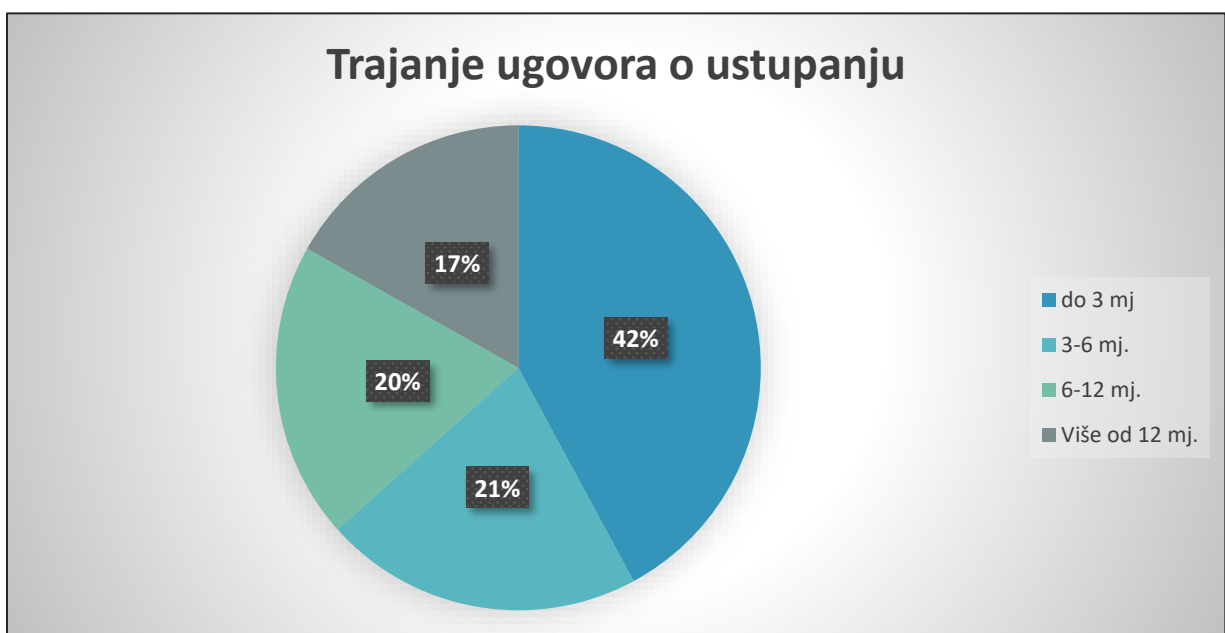
Nadalje, iz dostavljenih podataka proizlazi da agencije u pravilu, radnike zapošljavaju upravo na ono vrijeme koje je jednako vremenu ustupanja radnika određenom korisniku, jer podaci ukazuju da ugovori o radu za privremeno obavljanje poslova kod velike većine radnika nisu trajali duže od vremena ustupanja.

8. Trajanje ugovora o ustupanju

Prosječno trajanje ugovora o ustupanju radnika između agencije za privremeno zapošljavanje i korisnika je 6 mjeseci i 14 dana.

U odnosu na trajanje pojedinih ugovora o ustupanju radnika iz dostavljenih podataka proizlazi da se i ti ugovori u najvećem broju sklapaju na razdoblje do 3 mjeseca. (Slika 12.)

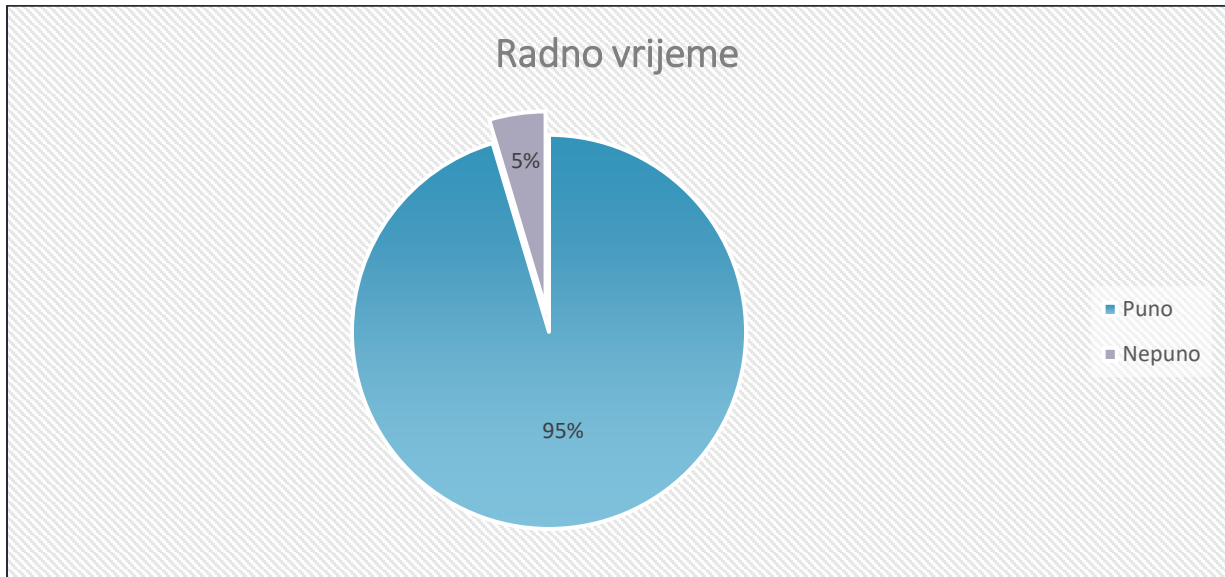
U usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljima bilježimo da se navedeni podaci nisu u bitnome promijenili.

Slika 12. Trajanje ustupanja

9. Radno vrijeme

Prema vrsti radnog vremena na koje se radnik zapošljava, vidljivo je iz grafičkog prikaza kako se samo mali broj radnika (5%) zapošljava na nepuno radno vrijeme dok pretežiti dio radnika, njih čak 95% radi puno radno vrijeme. (Slika 13.)

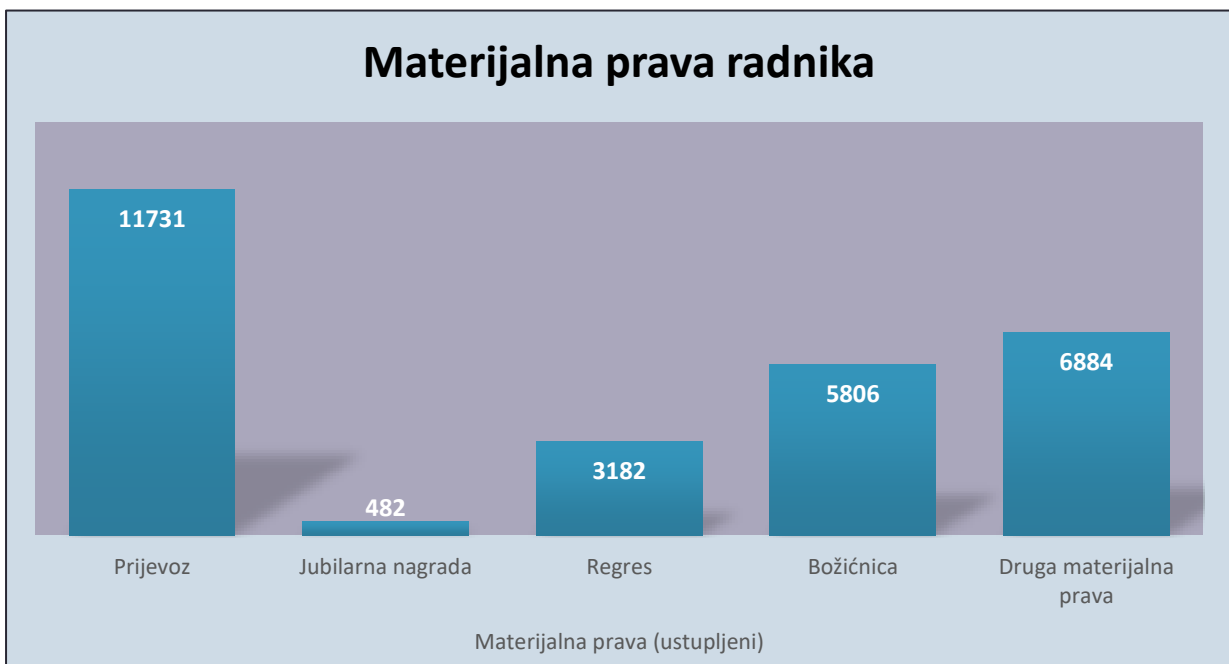

Slika 13. Radno vrijeme

Tijekom 2021. je 6% ustupljenih radnika radilo u nepunom radnom vremenu, tako da je došlo do neznatnog smanjenja takvog načina rada.

9. Materijalna prava radnika

Najčešće ugovoreno materijalno pravo ustupljenih radnika je pravo na naknadu troškova prijevoza, dok je razumljivo, jubilarna nagrada isplaćena najmanjem broju radnika. (Slika 14.)

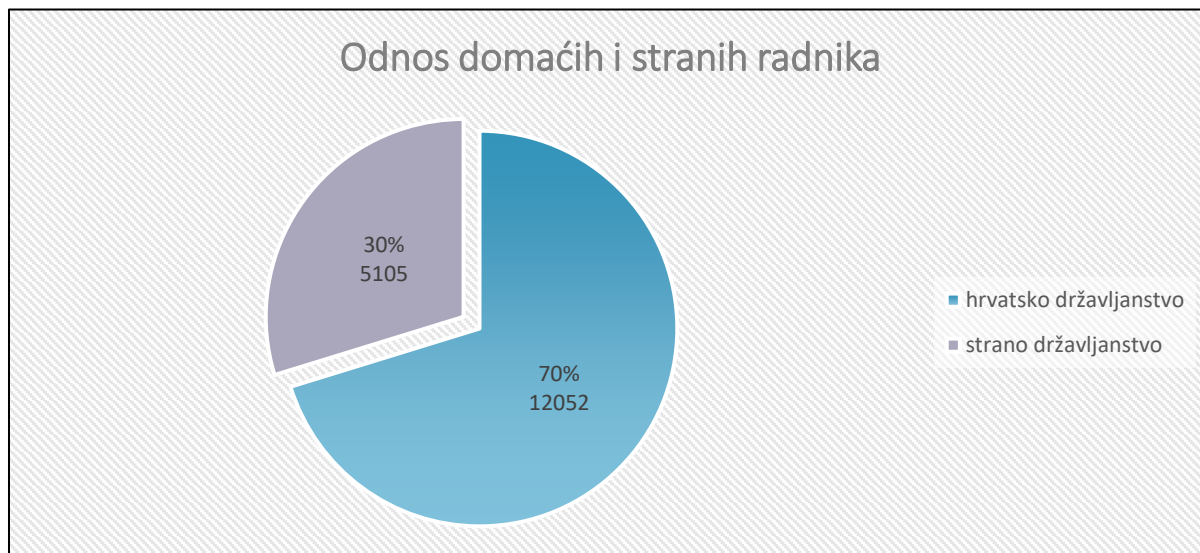

Slika 14. Materijalna prava ustupljenih radnika

10. Broj ustupljenih radnika prema državljanstvu

U ovogodišnjem izvješću po prvi puta se uvodi praćenje odnosa broja radnika koji rade putem agencija za privremeno zapošljavanje prema njihovom državljanstvu. (Slika 15.)

Prema dostavljenim podacima udio radnika koji imaju strano državljanstvo (državljeni EU, EGP i državljani trećih zemalja) u ukupnom broju ustupljenih radnika u 2022. je iznosio 30%.

Slika 15. Odnos domaćih i stranih radnika

ZAKLJUČAK

Prikupljanje podataka o radu agencija za privremeno zapošljavanje omogućuje Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike sustavno i kontinuirano praćenje razvoja toga fleksibilnog načina rada te mogućnost da se u slučaju potrebe predlože odgovarajuće mjere ili promjene kako bi se na adekvatan način odgovorilo zahtjevima tržišta rada.

Na temelju prikupljenih statističkih podataka za 2022. i njihove analize proizlazi da nema većih odstupanja u odnosu na strukturu praćenih podataka iz ranijih izvještajnih razdoblja.

Tijekom 2022. evidentirano je 17157 osoba koji su radile putem agencija za privremeno zapošljavanje, a ukupno smo imali 23699 ustupanja radnika.

U odnosu na broj korištenja ovog oblika zapošljavanja na tržištu rada bilježi se porast od 30% u usporedbi s prethodnom godinom, ali je ukupan broj ustupanja radnika u 2022. dosegao tek nešto više od 50% broja ustupanja radnika u usporedbi s rekordnom predpandemijskom 2019. kada je evidentirano 46693 ustupanja radnika putem agencija za privremeno zapošljavanje.

Stoga se 2022., u kontekstu agencijskog rada, može ocijeniti kao godina oporavka poslije gospodarskog poremećaja na tržištu rada izazvanog korona virusom COVID-19.

Kao i u drugim europskim državama, ovaj oblik zapošljavanja se u Republici Hrvatskoj primarno obavlja putem ugovora o radu na određeno vrijeme u 95% slučajeva.

Iz podataka proizlazi da agencije u pravilu, radnike zapošljavaju upravo na ono vrijeme koje je jednako vremenu ustupanja radnika određenom korisniku.

Udio stranih radnika (državljeni EU, EGP i državljani trećih zemalja) koji rade putem agencija za privremeno zapošljavanje je 30%.

I dalje je ovaj oblik zapošljavanja najprisutniji u sektorima prerađivačke industrije, informacijske i komunikacijske djelatnosti, uslužnih djelatnosti, građevinarstva, trgovine te djelatnosti prijevoza i skladištenja.

Najveći broj ustupanja radnika bilježi se u Gradu Zagrebu, zatim u Primorsko-goranskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Osječko-baranjskoj i Istarskoj županiji. Tek 6% radnika ustupa se korisnicima u inozemstvo.